

Postanova Kabinetu Ministriv Ukraïny vid 7.03.2007 r. N 423. Data onovlennja: 30.08.2013. – URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/423-2007-%D0%BF> (data zvernennja 17.01.2014).

10. Vpershe za chasiv nezalezhnosti Ukraïny zahyshheno bogoslov's'ku doktors'ku dysertaciju, oficijno vyznanu derzhavoju: Novyny. – URL: https://www.religion.in.ua/news/ukrainian_news/36326-vpershe-za-chasiv-nezalezhnosti-ukrayini-zaxishheno-bogoslovsku-doktorsku-disertaciju-oficijno-vyznanu-derzhavoyu.html (data zvernennja 30.04.2017).

11. Predstavnyky MON ta religijnyh organizacij obgovoryly pytannja vyznannja dyplomiv duhovnyh navchal'nyh zakladiv (onovleno): Novyny. – URL: https://risu.org.ua/ua/index/all_news/state/church_state_relations/43110/ (data zvernennja 10.11.2013).

12. Za uchastju predstavnykiv Cerkov u Minosvity Ukraïny stvoryly robochu grupu z vyznannja dyplomiv duhovnyh shkil: Novyny. – URL: https://www.religion.in.ua/news/ukrainian_news/12755-za-uchastju-predstavnykiv-cerkov-u-minosviti-ukrayini-stvorili-robochu-grupu-z-vyznannya-diplomiv-duhovnix-shkil.html (data zvernennja 12.05.2012).

13. Vlada i Cerkva dooprac'ovujut' proekt postanovy Kabminu shhodo vyznannja dyplomiv vyshhyh duhovnyh navchal'nyh zakladiv: Novyny. – URL: <https://www.religion.in.ua/news/vazhlivo/18519-vlada-i-cerkva-doopracovuyut-proekt-postanovi-kabminu-shhodo-vyznannya-diplomiv-vishnix-duhovnix-navchalnix-zakladiv.html> (data zvernennja 7.12.2013).

Khromets V. L., PhD of philosophical science, Associate Professor, Associate Professor of the Department of Cultural Studies of the National Pedagogical Dragomanov University (Ukraine, Kyiv), v.l.khromets@gmail.com

Antinomies of the development of theological education in post-Soviet Ukraine

The purpose of the study is to analyze and detail the processes of regulating the legal and regulatory provision of theological education in Ukraine. The process of regulation and legal provision of theological education in Ukraine has been a rather difficult path. The Public Council on Cooperation with Churches and Religious Organizations under the Ministry of Education and Science of Ukraine has played and is playing an important role in resolving the issues of regulatory and legal support and legislative regulation of theological education issues. This advisory body within ten years since the day of establishment takes an active position and carries out a number of initiatives to recognize theology as a full-fledged branch in the educational and scientific environment.

The research uses methods of analysis, synthesis, comparative analysis, historical analysis, generalization and the system approach method when considering the phenomenon of theological education in Ukraine.

The main conclusions obtained reflect the obtained data by analyzing the antinomies of the development of theological education in post-Soviet Ukraine by generalizing those processes that were associated with the legal and regulatory provision of theological education and its consolidation in the educational and scientific environment of Ukraine.

Keywords: theology, theological education in Ukraine, antinomies, regulatory support.

* * *

УДК 347:373.5(477)

Парфьонова О. І.,
директор, ТОВ «Київ Сіті Консалтінг»
(Україна, Київ), AP9662212@gmail.com

ДОСЛІДЖЕННЯ ФАКТИЧНОГО СТАНУ ЗАКОНОДАВЧО-НОРМАТИВНОЇ БАЗИ СИСТЕМИ ЗАГАЛЬНОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ СУЧАСНОЇ УКРАЇНИ

Актуальність дослідження в тому, що робота включає загальний аналіз законодавчої бази та нормативно-правового забезпечення системи загальної середньої освіти у період реформування та децентралізації.

Постановка проблеми. Одним із ключових завдань реформування системи загальної середньої освіти є приведення українського законодавства у відповідність до регулятивних документів європейського освітнього простору. Дослідження фактичного стану нормативно-правових актів дає можливість обґрунтування необхідності змін та реформування національної системи нової української школи.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Нормативно-правове забезпечення освіти в Україні ставало предметом досліджень багатьох вітчизняних науковців, зокрема В. Бахрушина, С. Крянжикова, О. Козівської, В. Лугового, Т. Лукіної, Ю. Молчанової, Л. Прокопенка, Н. Протасової, В. Шамрай, О. Шапоренко та ін. Питання правового забезпечення сфери розвитку різних ланок освіти та реформування освітньої галузі в цілому розкрито у працях Л. Паращенко та О. Поступної. Механізми державного управління перебувають у центрі уваги Ю. Древаля, В. Князева, В. Кравченка, М. Лесечко, В. Троїцинського, Ю. Сурміна, О. Федорчака, Л. Юзькова та ін., дослідження яких містять як концептуальний, так і галузевий підходи.

Постановка завдання. В статті ставиться завдання аналізу існуючої нормативно-правової бази системи загальної середньої освіти, з метою визначення проблеми, щодо реформування у напрямі децентралізації управління та перерозподілу функцій, повноважень між центральними та місцевими органами виконавчої влади, органами місцевого самоврядування та навчальними закладами.

Ключові слова: освіта, нова українська школа, нове законодавство, реформування, основні компетенції, децентралізація у галузі освіти.

Актуальність теми дослідження. У вересні 2017 року Уряд України представив Національному доповідь «Цілі сталого розвитку: Україна», в якій було визначено базові показники для досягнення цілей сталого розвитку (ЦСР). У цій доповіді Міністр освіти та науки України Лілія Гриневич зазначила: «Реформування загальної середньої освіти – це проектування майбутнього нашої країни, адже саме школа формує мислення абсолютної більшості наших дітей, які візьмуть на себе керівництво державою та відповідальність за її економіку» [2, с. 32]. Також, варто зазначити, що саме у вересні 2017 року був прийнятий ЗУ «Про освіту» [3] і реформування загальної середньої освіти (ЗСО) в Україні вже не є дискусійним питанням, а необхідність зумовлена не лише внутрішніми перетвореннями, а й впливом зовнішніх турбулентних освітніх тенденцій. Погіршення якості загальної середньої освіти в Україні відбувалось протягом тривалого часу і спричинено різними факторами – як зовнішніми, так і внутрішніми. До останніх варто віднести зменшення обсягів фінансування, бюрократизацію системи державного управління освітою, зниження рівня довіри до школи як інституції, застарілий зміст освіти, суттєві територіальні відмінності в якості освіти, які не відповідають викликам сьогодення та не сприяють входженню України в європейський та світовий освітні простори.

Постановка теми дослідження. Реформування школи тісно пов'язане зі зміною всього законодавства, що, відповідно, передбачає не лише приведення його у відповідність до норм міжнародного права та розподілу владних повноважень у зв'язку з децентралізацією, але й дебюрократизацію процесів в самій галузі; ліквідацію прогалін законодавства та нормативно-правових актів, особливо на перетині нормотворчої діяльності різних міністерств та відомств; своєчасне висвітлення змін та організацію електронного документообігу, оскільки саме ці фактори часто перешкоджають досягненню реалізації кінцевої мети – створенню нової української школи.

Розподіл повноважень органів управління закладами освіти регламентовано у ст.62–67 Закону України (ЗУ) «Про освіту» [3] та у ст.35–40 ЗУ «Про загальну середню освіту» [4].

Міністерство освіти і науки (МОН) України впроваджує концепцію нової української школи, яка вимагає оновлення всієї законодавчої бази та нормативно-правового забезпечення діяльності закладів освіти. ЗУ «Про освіту» дав старт реформуванню всієї галузі, враховуючи багаторічну роботу, яка висвітлена в:

Офіційному роз'ясненні МОН щодо нагальних питань впровадження ЗУ «Про освіту» [5].

Розпорядженні Кабінету Міністрів України (КМУ) N 903–р від 13 грудня 2017 року «Про затвердження плану заходів на 2017–2029 роки із запровадження Концепції реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа» [6].

Постанові КМУ від 21 лютого 2018 року N 87 «Про Державний стандарт початкової освіти» [7].

Підготовці проекту ЗУ «Про загальну середню освіту».

Від намірів до початку реалізації якісних змін у системі загальної середньої освіти пройшло чимало років. У 2014 році держава змінила вектор розвитку в бік європейської системи забезпечення якісної освіти – від розгортання мережі спеціальних навчальних закладів усіх рівнів освіти для громадян з особливостями психічного та фізичного розвитку до забезпечення рівного доступу до освіти без дискримінації за будь-якими ознаками, у тому числі за ознакою інвалідності. Сьогодні школам пропонується широка автономія – педагогічна, фінансова та кадрова. Вибір керівників закладів загальної середньої освіти відбувається через механізм конкурсного відбору на заміщення вільних місць із залученням громадськості. Вводиться поняття сертифікації педагогічного складу, є наміри легалізувати так звані батьківські фонди з вимогою обов'язкового звітування по всіх рівнях щодо надходження та витрат грошових коштів. Таким чином держава перейшла від популізму та декларації намірів, до конкретних, прописаних із терміном виконання дій.

Суть децентралізації у галузі освіти концептуально полягає в тому, що управління мають здійснювати об'єднані територіальні громади (ОТГ). Проте з першого дня їх створення в органах влади виникають проблеми в управлінні освітньою сферою. У районах, де громади створено в межах території повноваження органів об'єднаної територіальної громади, районних рад та районної державної адміністрації (РДА), органи управління громади стикаються з дублюванням своїх повноважень, оскільки закон «Про порядок утворення, ліквідації, встановлення та зміни меж районів» ще не прийнято, тому фінансування подвійної системи утримання органів управління галузі на разі лягає на плечі вже створеної громади.

21 лютого 2018 року КМУ схвалив проект закону «Про засади адміністративно-територіального устрою України», який має замінити Положення про порядок вирішення питань адміністративно-територіального устрою Української РСР, затвердженого Указом Президії Верховної Ради Української РСР №1654–Х від 12 березня 1981 року. Віце-прем'єр-міністр України Геннадій Зубко наголосив: «З прийняттям законопроекту про адміністративно-територіальний устрій ми ліквідуємо дублювання повноважень районної ради і РДА з органами місцевого самоврядування ОТГ, прибираємо надмірні витрати на утримання апарату РДА, підвищуємо якість надання послуг за рахунок збільшення фінансування бюджетів органів місцевого самоврядування в частині створення госпітальних округів, нового освітнього простору тощо. Це є необхідною умовою для подальшої успішної децентралізації» [8].

Розподіл повноважень у системі освіти у зв'язку з процесом децентралізації фактично означає її

перебудову та функціонування в новій реальності. На сьогодні весь процес відбувається без чіткої покрокової програми, до кінця не розподілено і не закріплено законодавчі функції та повноваження між всіма рівнями місцевої влади, досі відсутній механізм ефективного розподілу освітньої субвенції. Зміни у розбудові нового ландшафту адміністративних перетворень територій та створення архітектури нової системи управління та безперервного забезпечення системного процесу проходять в умовах відсутності своєчасних та системних роз'яснень профільного міністерства.

Єдиним документом, яким можуть керуватися на місцях, є Лист МОН «Про формування органів управління освітою» [9], який надає методичні рекомендації щодо розроблення положення про структурний підрозділ освіти виконавчого органу об'єднаної територіальної громади. У ньому освітнім закладам надана значна фінансова, педагогічна та кадрова автономія, не передбачається контроль та втручання місцевих органів у внутрішню діяльність закладів освіти, проте зазначено їх право на отримання необхідної інформації.

У п.13 Розпорядження Кабінету Міністрів України N 903–р. [6] мова йде про необхідність підготовки навчально-методичних матеріалів та проведення серії семінарів для керівників виконавчих органів у сфері освіти рад об'єднаних територіальних громад (це завдання поставлено перед МОН, Національною академією педагогічних наук (за згодою) й обласними держадміністраціями), а також формування бази даних найкращих практик з управління у сфері освіти рад об'єднаних територіальних громад (завдання поставлено перед МОН та обласними держадміністраціями).

7 грудня 2017 року відбулася презентація Посібника з ефективного управління освітою в об'єднаних територіальних громадах «Нова школа у нових громадах», підготовленого в рамках шведсько-українського проекту «Підтримка децентралізації в Україні». У передмові до цього посібника заступник Міністра освіти і науки України Павло Хобзей зазначив: «Для Міністерства освіти і науки України інформаційно-методичне забезпечення нових громад стало також викликом, який вимагав термінового реагування. І в цій ситуації співпраця з шведсько-українським проектом «Підтримка децентралізації в Україні», який реалізує SKL International, стала своєчасною та корисною» [10]. Посібник цікавий тим, що містить не лише аналітичні та теоретичні поради, як діяти, але й додатки з конкретними зразками розпорядчих документів.

Варто також відзначити ресурс керівника управління освіти Дунаєвської міської громади Володимира Колісника під назвою «Кращі практики управління освітою в громадах» [11]. Він був створений за підтримки міжнародних донорів. На сайті проекту зазначено: «Завдяки цій платформі представники органів управління освітою громад, державних адміністрацій, інших профільних установ зможуть знайти професійні відповіді з багатьох питань щодо освітнього менеджменту».

Бюрократизація у галузі освіти. Інша проблема, щодо якої гостро дискутують освітяни – боротьба з бюрократизацією всіх процесів галузі. Одним з пріоритетів освітньої політики Уряду щодо дебюрократизації освітньої діяльності стало дослідження «Діти

і папери: як досягти балансу в школі», проведеного Міністерством освіти і науки України спільно з громадською організацією «ЕдКемп Україна». За результатами цього дослідження МОН видав наказ «Про результати дослідження «Діти і папери: як досягти балансу в школі» №1593 від 22 грудня 2016 року [12]. У цьому документі визначено чіткі дати:

– до 15 березня 2017 року мав бути створений проект оновленої Типової Інструкції з діловодства у загальноосвітніх навчальних закладах усіх типів і форм власності;

– до 15 березня 2017 року мав бути створений перелік та проекти розпорядчих документів, які б регламентували спрощення діяльності педагогів і адміністрації навчальних закладів системи загальної середньої освіти з ведення шкільної документації;

– до 10 квітня 2017 року мала бути розроблена програма реалізації пілотного проекту з дебіюкратизації освіти у Львівській, Харківській областях та м. Києві.

Також у цьому наказі зазначено, що департаментам освіти заборонено вимагати від педагогів та адміністрації загальноосвітніх навчальних закладів звітування (що не передбачено законодавством) стосовно проведення виховних, позаурочних, позашкільних заходів; дублювання на паперовому носії документів, складених в електронній формі з дотриманням вимог законодавства про електронні документи та електронний документообіг.

Проект оновленої Типової Інструкції з діловодства у загальноосвітніх навчальних закладах усіх типів і форм власності було представлено громадськості у березні 2017 року, але вона досі не прийнята. Школи наразі керуються положеннями:

– Національного стандарту України «Уніфікована система організаційно-розпорядчої документації. Вимоги до оформлювання документів» (ДСТУ 4163–2003).

– Правил організації діловодства та архівного зберігання документів у державних органах, органах місцевого самоврядування, на підприємствах, в установах і організаціях, затверджених наказом Мініюсту від 18 червня 2015 року №1000/5.

– Переліку типових документів, що створюються під час діяльності державних органів та органів місцевого самоврядування, інших установ, підприємств та організацій, із зазначенням строків зберігання документів, затвердженого наказом Мініюсту №578/5 від 12 квітня 2012 року.

Працівники навчальних закладів мають дотримуватися:

– Типової інструкції з діловодства у центральних органах виконавчої влади, Раді міністрів Автономної Республіки Крим, місцевих органах виконавчої влади, затвердженою постановою КМУ від 30 листопада 2011 року №1242.

– Інструкції з ведення ділової документації у загальноосвітніх навчальних закладах I–III ступенів, затвердженої наказом МОН від 23 червня 2000 року №40.

Світлана Олексюк, директор київської гімназії №5, у статті «Ведення шкільної документації: (не) педагогічна (не) поема...» [13] про проект нової Типової Інструкції з діловодства написала наступне: «Розпочато громадське обговорення нової інструкції з ведення шкільної документації. Уважно ознайомившись з

текстом, вимушено констатую, що більш невчасного та несучасного документа сьогодні на теренах освіти важко уявити!».

Оскільки весь документообіг у школах і досі здійснюється у паперовій формі, постає питання: коли школи перейдуть на електронний документообіг. І питання не лише в програмному забезпеченні та комп'ютерному оснащенні всієї мережі освітніх закладів, безперешкодному доступі до мережі інтернет, організації зберігання персональних даних, електронних підписів, організації масштабних тренінгів користувачів цим програмним забезпеченням. Даний проект не містить пропозицій, як вирішити питання введення е-документообігу у школах, тому, на мою думку і не був підтриманий громадськістю та не запроваджений до виконання.

Цих джерел щодо переліку розпорядчих документів, що регламентуватимуть спрощення діяльності педагогів і адміністрації навчальних закладів, на жодному з офіційних сайтів МОН та його структурних підрозділів його у вільному доступі немає, проте, очевидно, робота над цим проводиться. Так, 21 грудня 2017 року було скасовано два накази, які втратили чинність у зв'язку із вступом в дію ЗУ «Про освіту»: про вступ до першого класу та про типові положення про батьківські комітети.

Список використаних джерел

1. Розпорядження Кабінету Міністрів України від 14 грудня 2016 р. №988-р «Про схвалення Концепції реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа» на період до 2029 року» [Електронний ресурс]. – 2016. – Режим доступу: <https://www.kmu.gov.ua/ua/npas/249613934>
2. Національна доповідь «Цілі сталого розвитку: Україна» [Електронний ресурс]. – 2017. – Режим доступу: http://www.un.org.ua/images/SDGs_NationalReportUA_Web_1.pdf.
3. Закон України «Про освіту» [Електронний ресурс]. – 2017. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2145-19>.
4. Закон України «Про загальну середню освіту» [Електронний ресурс]. – 2017. – Режим доступу: <https://zakon.help/law/651-XIV/>.
5. Лист Міністерства освіти і науки України від 13 жовтня 2017 року №1/9-554 «Щодо нагальних питань впровадження Закону України «Про освіту» [Електронний ресурс]. – 2017. – Режим доступу: <http://kvkm.net.ua/lyst-mon-1-9-554-13102017.html>.
6. Розпорядження «Про затвердження плану заходів на 2017–2029 роки із запровадження Концепції реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти» [Електронний ресурс]. – 2017. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/903-2017-%D1%80>.
7. Постанова Кабінету Міністрів України від 21 лютого 2018 року №87 «Про затвердження Державного стандарту початкової освіти» [Електронний ресурс] // 2018 – Режим доступу: <https://www.kmu.gov.ua/ua/npas/pro-zatverdzhennya-derzhavnogo-standartu-pochatkovoyi-osviti>.
8. Уряд схвалив законопроект «Про засади адміністративно-територіального устрою України» [Електронний ресурс] // Урядовий портал. – 2018. – Режим доступу: http://old.kmu.gov.ua/kmu/control/publish/article?art_id=250580893.
9. Лист Міністерства освіти і науки України від 30 грудня 2015 року «Про формування органів управління освітою» [Електронний ресурс] // 2015 – Режим доступу: <http://osvita.ua/legislation/other/49450/>.
10. Нова школа у нових громадах: посібник з ефективного управління освітою в об'єднаних територіальних громадах. [Електронний ресурс] / А. Сеїтосманов, О. Фасоля, В. Мархлевські // Київ. – 2017. – Режим доступу: http://old.decentralization.gov.ua/pics/attachments/Posibnyk_z_efektyvnoho_upravlinnia_osvitoiu_v_OTG.pdf.
11. Крайні практики управління освітою в громадах. Онлайн-платформа [Електронний ресурс]. – 2018. – Режим доступу: <http://wiki.skilinternational.org.ua/>.

12. Наказ Міністерства освіти і науки України №1593 від 22 грудня 2016 року «Про результати дослідження «Діти і папери; як досягти балансу в школі» [Електронний ресурс]. – 2016. – Режим доступу: <http://old.mon.gov.ua/about-ministry/normative/6653>–.

13. Олександр С. Ведення шкільної документації: (не) педагогічна (не) поема [Електронний ресурс] / Світлана Олександрівна. – 2017. – Режим доступу: <http://education-ua.org/ua/articles/964-vedennya-shkilnoi-dokumentatsiji-ne-pedagogichna-ne-poema>.

References

1. Rozporjadzhennja Kabinetu Ministriv Ukrainy vid 14 grudnja 2016 r. №988-r «Pro shvalennja Konceptii realizacii derzhavnoi polityky u sferi reformuvannja zagal'noi serednoi osvity «Nova ukrain'ska shkola» na period do 2029 roku» [Elektronnyj resurs]. – 2016. – Rezhym dostupu: <https://www.kmu.gov.ua/ua/nps/249613934>

2. Nacional'na dopovid' «Cili stalogo rozvytku: Ukraini» [Elektronnyj resurs]. – 2017. – Rezhym dostupu: http://www.un.org.ua/images/SDGs_NationalReportUA_Web_1.pdf.

3. Zakon Ukrainy «Pro osvitu» [Elektronnyj resurs]. – 2017. – Rezhym dostupu: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2145-19>.

4. Zakon Ukrainy «Pro zagal'nu serednju osvitu» [Elektronnyj resurs]. – 2017. – Rezhym dostupu: <https://zakon.help/law/651-XIV/>.

5. Lyst Ministerstva osvity i nauky Ukrainy vid 13 zhovtnja 2017 roku №1/9-554 «Shhodo nagal'nyh pytan' vprovadzhennja Zakonu Ukrainy «Pro osvitu» [Elektronnyj resurs]. – 2017. – Rezhym dostupu: <http://kvkm.net.ua/lyst-mon-1-9-554-13102017.html>.

6. Rozporjadzhennja «Pro zatverdzhennja planu zahodiv na 2017–2029 roky iz zaprovadzhennja Konceptii realizacii derzhavnoi polityky u sferi reformuvannja zagal'noi serednoi osvity» [Elektronnyj resurs]. – 2017. – Rezhym dostupu: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/903-2017-%D1%80>.

7. Postanova Kabinetu Ministriv Ukrainy vid 21 ljutogo 2018 roku №87 «Pro zatverdzhennja Derzhavnogo standartu pochatkovoi osvity» [Elektronnyj resurs] // 2018 – Rezhym dostupu: <http://www.kmu.gov.ua/ua/nps/pro-zatverdzhennja-derzhavnogo-standartu-pochatkovoi-osviti>.

8. Urjad shvalyly zakonoproekt «Pro zasady administratyvno-terytorial'nogo ustroju Ukrainy» [Elektronnyj resurs] // Urjadovij portal. – 2018. – Rezhym dostupu: http://old.kmu.gov.ua/kmu/control/publish/article?art_id=250580893.

9. Lyst Ministerstva osvity i nauky Ukrainy vid 30 grudnja 2015 roku «Pro formuvannja organiv upravlinnja osvitoju» [Elektronnyj resurs] // 2015 – Rezhym dostupu: <http://osvita.ua/legislation/other/49450/>.

10. Nova shkola u novyh gromadah: posibnyk z efektyvnogo upravlinnja osvitoju v ob'jednanyh terytorial'nyh gromadah. [Elektronnyj resurs] / A. Sei'tosmanov, O. Fasołja, V. Marhljevski // Kyi'v. – 2017. – Rezhym dostupu: http://old.decentralization.gov.ua/pics/attachments/Posibnyk_z_efektyvnogo_upravlinnja_osvitoju_v_OTG.pdf.

11. Krashhi praktyky upravlinnja osvitoju v gromadah. Onlajn-platforma [Elektronnyj resurs]. – 2018. – Rezhym dostupu: <http://wiki.sklinternational.org.ua/>.

12. Nakaz Ministerstva osvity i nauky Ukrainy №1593 vid 22 grudnja 2016 roku «Pro rezul'taty doslidzhennja «Dity i papery; jak dosjagty balansu v shkoli» [Elektronnyj resurs]. – 2016. – Rezhym dostupu: <http://old.mon.gov.ua/about-ministry/normative/6653>–.

13. Oлександр S. Vedennja shkil'noi dokumentacii: (ne) pedagogichna (ne) poema [Elektronnyj resurs] / Svitlana Oleksjuk. – 2017. – Rezhym dostupu: <http://education-ua.org/ua/articles/964-vedennya-shkilnoi-dokumentatsiji-ne-pedagogichna-ne-poema>.

Parfonova O. I., director, Ltd «Kyiv City Consulting» (Ukraine, Kyiv), AP9662212@gmail.com

Investigation of the actual state of the legislative and normative base of the system of general secondary education in modern Ukraine

Urgency of the research lies in that the work includes a general analysis of the legislative framework and normative and legal provision of the system of general secondary education during the period of reforming and decentralization.

Target setting. One of the key tasks of reforming the system of general secondary education is to bring Ukrainian legislation in line with the regulatory documents of the European educational space. The study of the actual state of normative legal acts makes it possible to map the need for changes and restart the national system of the new Ukrainian school.

Actual scientific researches and issues analysis. The normative-legal provision of education in Ukraine became the subject of research by many Ukrainian scholars, in particular: V. Bahrushin, E. Krasnyakov, A. Kozievskaya, V. Lugovoi, T. Lukin, Y. Molchanova, L. Prokopenko, N. Protasova, V. Shamraj, O. Shaporenko and others. The issues of legal support for the development of various parts of education and the reform of the educational sector as a whole are disclosed in the works of L. Parashchenko and O. Podsetnaya. The mechanisms of public administration are at the center of attention of Y. Dreval, V. Knyazev, V. Kravchenko, M. Lesecko, V. Troshchinsky, Y. Surmin, O. Fedorchak, L. Yuzkova and others, whose research contains both conceptual, and sector oral approach.

The research objective. The article deals with the task of analyzing the existing normative and legal framework of the system of general secondary education with the purpose of identifying the problem with regard to the reforms in the direction of decentralization of management and redistribution of functions, powers between central and local executive authorities, local self – government bodies and educational institutions.

Keywords: education, new Ukrainian school, new legislation, reform, core competencies, and decentralization in education.

* * *

УДК 141.7:37.014.5

Шевченко М. М., кандидат філософських наук, доцент, докторант кафедри соціальної філософії, філософії освіти та освітньої політики, Національний педагогічний університет ім. М. П. Драгоманова (Україна, Київ), smm1970@ukr.net

СОЦІАЛЬНО-ФІЛОСОФСЬКА КОНЦЕПЦІЯ НАУКОВО-ОСВІТНЬОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ У СФЕРІ НАЦІОНАЛЬНОЇ БЕЗПЕКИ УКРАЇНИ

На основі телеологічного та системного підходів до соціального проектування розроблено соціально-філософську концепцію науково-освітнього забезпечення публічного управління у сфері національної безпеки України, що включає наступні науково обґрунтовані положення: початкової передумови, базові категорії соціальної філософії та поняття проблематики міжнародної, регіональної та національної безпеки; методологію дослідження зовнішнього та внутрішнього безпекового середовища; підходи щодо формування системи національної безпеки як соціального інституту; рекомендації щодо розбудови / реформування системи національної безпеки, системи та механізмів забезпечення національної безпеки; рекомендації щодо вдосконалення системи підготовки фахівців-управлінців у сфері національної безпеки.

Реалізація запропонованої концепції є запорукою подолання надмірної інертності професійної свідомості фахівців-управлінців та неспроможності швидкої адаптації її до змін в умовах трансформації безпекового середовища.

Ключові слова: соціально-філософська концепція, соціальна філософія освіти, соціальне проектування, соціальне конструювання, соціальний інститут національної безпеки, науково-освітнє забезпечення публічного управління у сфері національної безпеки, система забезпечення національної безпеки.

В Стратегії національної безпеки України зазначено, що докорінні зміни у зовнішньому та внутрішньому безпековому середовищі України обумовлюють необхідність створення нової системи національної безпеки України [1].

Ця обставина і визначає зв'язок загальної проблеми з найбільш важливими науковими та практичними завданнями дослідження філософсько-методологічних проблем теорії та практики забезпечення національної безпеки України. Адже недосконалість правового, інституційного, науково-освітнього забезпечення національної безпеки гальмує створення нової системи національної безпеки України.

На підставі аналізу актуальних досліджень і наукових публікацій можна зробити висновок про те, що проблеми підвищення якості освіти фахівців-управлінців у сфері національної безпеки досліджувалась у працях вітчизняних науковців, зокрема В. І. Абрамова [2; 3], Р. В. Войтович [4], Н. С. Смирнєвої [5], а також у нашому дослідженні [6].